

OBS Menno ter Braak

Afspraak en Maatregel beleid Anti Pestprotocol en respectprotocol

Samenwerking ouders en school bij problemen:

Het doel van een afsprakenbeleid is het garanderen en waarborgen van een goede sfeer op school, een veilig klimaat. Een omgeving hebben waarin respect en waardering bestaat voor elkaar.

Bij problemen met het gedrag van de kinderen wordt aan ouders gevraagd én van hen verwacht samen te werken met de school wat betreft het verbeteren van het gedrag van hun kind.

Bij ernstige probleemsituaties geeft de school in een gesprek met ouders het kader aan waar binnen de grenzen van acceptatie vallen. Zij geven daarbij duidelijk aan wat zij van ouders verwacht en hoe zij zal handelen bij overtreding van de grenzen. Alleen bij onderkenning van het probleem door de ouders en het samen werken aan verbetering is succes te verwachten. De kinderen wordt geleerd dat de schoolregels in alle gevallen op school en onder schooltijd gelden. Ook al hanteren ouders thuis andere regels.

Werken ouders niet mee dan worden de regels van de school op school gehanteerd en wordt de overtreding volgens schoolafspraken afgehandeld zonder de medewerking van de ouders.

Echter, zonder medewerking van de ouders is de kans op succes tot gedragsverbetering niet groot.

Het traject

Ouders worden ieder jaar via de schoolgids ingelicht over het afsprakenbeleid van de school. Ook worden de regels van de school herhaald via infobulletin of op uitnodiging voor de infoavond.

Hieronder volgt het traject dat de school doorloopt bij problemen.

Na een overtreding van een regel moet er een actie naar het kind toe volgen. Je wilt dat het kind weet wat het verkeerd heeft gedaan en je wilt in de toekomst een dergelijke overtreding voorkomen.

Je moet het kind dus **inzicht geven in zijn handelen** en een **voorbeeld van hoe anders** te reageren.

Hoe pakken we dit aan:

- 1) Inzicht geven : Gesprekje met het kind over de gebeurtenis. Wat is het dat fout gegaan is, hoe had het gemoeten. Hierbij probeer je het kind zelf te laten vertellen hoe iets is gekomen en hoe en wat het anders had kunnen doen. Je probeert de situatie vanuit het kind te bekijken. Empathie.
- 2) De maatregel: Na een overtreding volgt een maatregel. Welke hangt af van verschillende factoren: hoe zwaar is de overtreding, was het de eerste keer, hoe reageert het kind op het inzicht gesprekje, hoe schat je verbeteringskansen in.

Alle maatregelen volgen na het inzicht geven. Inzicht geven kan heel kort of heel uitgebreid worden gegeven.

Alle opgelegde maatregelen moeten ook echt worden uitgevoerd en worden gecontroleerd en afgesloten met een gesprekje. Overtredingen worden genoteerd alsmede de daarop volgende maatregel.

Mogelijke maatregel:

- a) Reprimande Maximaal vijf minuten nablijven en er nog eens over praten.
- b) Time out Het kind gaat tijdelijk bij een collega in de groep met eigen werk verder. Hierna volgt een gesprek.
- c) Oepsblad Het kind beantwoordt schriftelijk vragen over de situatie en komt zo zelf tot inzicht in zijn foutief gedrag. Dit gebeurt meestal pas na 3 à 4 reprimandes of bij een overduidelijk opzettelijk gepleegde overtreding.. Kort gesprekje na invullen met de leerkracht. Hierna volgt zo nodig nog een gepaste sanctie. Heeft een kind 3 oepsbladen gekregen dan gaan deze mee naar huis. Ouders geven de ondertekende oepsbladen terug naar school. Leerkrachten nemen aan dat een en ander dan is besproken met het kind en afdoende is behandeld. Hebben ouders nog behoefte aan een gesprek dan nemen zij contact op met school.
- d) Strafwerk Minimaal 15 minuten in vrije tijd werken aan een taak die zo mogelijk is gerelateerd aan de overtreding. Ouders worden gebeld dat het kind later thuis komt.
- e) Overcorrectie Het juiste gedrag wordt voorgedaan of uitgelegd en moet bv. een extra tijd worden geoefend. De correctie sluit aan bij het goed te maken gedrag.
- f) Gesprek ouders Deze op school laten komen voor een gesprek en sanctie met hen bespreken. (hoogste sanctie)

Wat zijn succesfactoren en voorwaarden om goed gedrag bij het kind te zien:

In principe is goed gedrag vanzelfsprekend.

Door onze houding en het stellen van duidelijke en hanteerbare regels bieden we de Kinderen structuur en regelmaat. Het zijn onze omgangsvormen, onze normen en waarden.

Autonomie, competentie en relatie zijn in deze belangrijke begrippen.

Je hebt vertrouwen in het kind (relatie), in zijn kunnen (competentie), zijn persoonlijkheid (autonomie). En je laat hem dat merken door waardering en uitdaging.

Je probeert je in te leven in zijn belevingswereld. (empathie)
 Je biedt hem een veilige respectvolle omgeving, structuur en begeleiding.
 Goed voorbeeld doet goed volgen.
 Dit mogen ouders van ons verwachten en verwachten wij ook van de ouders.
 Dit is de basis.

Bewust bepaald gedrag aanleren (aangeleerd fout gedrag afleren) door:

Algemeen:

- Goed voorbeeldgedrag.
 - Structureel geven van lessen sociale vaardigheid.
 - Op het juiste moment hanteren van protocollen.(bv pestprotocol)
 - Consequent zijn.
 - Schoolbreed dezelfde regels hanteren.
 - Koeien, de regels, aan begin van schooljaar aanbieden en per situatie herhalen.
- Optioneel:
- Koeien, de regels, als bureaublad op de computer.(geheugensteuntje)
 - Regel van de week instellen en zo onder de aandacht brengen.

Individueel:

- Het positieve in het kind (over) waarderen
- Het kind vertrouwen geven door te geloven in zijn kunnen
- Situaties waarin probleemgedrag mogelijk voorkomt goed voor te bereiden en te begeleiden
- Het geven van een taak met daarbij een bepaalde verantwoordelijkheid
- Het juiste gedrag wordt voorgedaan of uitgelegd en moet geoefend
- Starten HGW traject met de ouders en afspraken maken over de aanpak.
Wanneer zowel de leerkracht als de ouders ervaren dat er problemen zijn kan er besloten worden het HGW traject te starten. Het HGW traject geeft inzicht in de problemen thuis, op school en laat tevens de belemmerende maar ook de stimulerende factoren zien. Van hieruit worden doelen geformuleerd waar zowel ouders als school samen aan werken.

Hoe handelen wij in probleemsituaties:

Wanneer dit alles onvoldoende helpt of wanneer de situatie daar acuut toe noopt:

- Inschakelen externe hulpverlening en plan van aanpak opstellen. Ouders worden direct hierbij betrokken.
- Duidelijke afspraken maken met ouders van het kind door het stellen van een kader. Dit kader wordt (zo mogelijk met ouders)opgesteld en daarna door hen voor gezien ondertekend.

Het stellen van een kader(hier onder een voorbeeld)

Naam kind:	Groep: Leerkracht:
Situatie (voorbeeld)	Al genomen maatregelen: (voorbeeld)
Kind vertoont sterk negatief gedrag op bepaalde momenten.(omschrijven) Het is	✓ Inzicht gesprek ✓ Oepsblad

dan fysiek gewelddadig naar andere kinderen; scheldt en is brutaal, respectloos naar leerkracht en directie.	✓ Gesprek met betrokken kinderen en leerkrachten ✓ Gesprek met ouders ✓ Escape gesprekken met andere leerkrachten/ directie ✓ Bieden van rust door afzondering ✓ ✓
Probleemomschrijving(voorbeeld)	
Kind is op genoemde momenten niet over het gedrag aanspreekbaar: ✓ sluit zich af, ✓ krijgt een woede uitbarsting ✓ loopt weg. ✓ volgt sancties niet op, ✓ laat niet zien dat het begrijpt wat er gezegd wordt. Leerkracht krijgt geen grip op het kind	
Grenzen van de school: (Voorbeeld)	Gevolgen van overschrijden: (voorbeeld)
✓ Fysiek geweld wordt niet geaccepteerd ✓ Uitschelden, grof taalgebruik naar leerkracht of schoolleiding wordt niet geaccepteerd ✓ Weglopen van school wordt niet geaccepteerd ✓ Het niet opvolgen van de opgelegde straf wordt niet geaccepteerd	✓ Ouders halen hun kind direct op. ✓ De school verwacht van de ouders ondersteuning en naar het kind toe maatregelen ter verbetering. ✓ Ouders worden op korte termijn uitgenodigd voor een gesprek op school. Hier wordt met hen overlegd wat de vervolgstappen zullen zijn. ✓ School kan besluiten tot een tijdelijke schorsing van de leerling.
Datum opstellen kader:	Opgesteld door:
Handtekening school:	Handtekening ouder:

Wat als genomen maatregelen niet werken:

Hebben maatregelen niet het gewenste effect, kan de veiligheid van het kind , schoolgenoten en/ of leerkracht niet worden gegarandeerd ,of kost de aanpak van het kind te veel negatieve energie en tijd van de leerkracht(en)dan kan besloten worden tot de volgende acties:

- Verwijdering van de leerling uit de klas. Het kind wordt voor bepaalde tijd elders geplaatst.

- Verwijdering van de leerling van school. Hiervoor wordt de schorsing- en verwijderingprocedure gevolgd, opgesteld door het bestuur van de Stichting Oponoa waaronder de school valt.

In het uiterste geval:

Lukt het niet te komen tot goed gedrag en oplossing van de probleemsituatie dan geldt de verwijderingprocedure van de Stichting OpoNoa, hieronder kort samengevat:

Verwijderinggronden:

- School kan niet aan de zorgbehoefte voldoen;
- Veiligheid van kind, schoolgenoten en leerkrachten kan niet worden gegarandeerd.
- Ernstig wangedrag leerling of ouders, te bepalen door de schoolleiding
- Gedrag in strijd met de grondslag (discriminatie)

Procedure:

1. Het schoolteam houdt regelmatig leerlingenbesprekingen, inventariseert problemen van leerlingen en zoekt daarvoor oplossingen. Daarbij wordt zo nodig externe hulp ingeschakeld. De hulpverlening wordt vastgelegd in handelingsplannen en toegevoegd aan het dossier van het kind.
2. Als naar aanleiding van de leerlingenbesprekingen en na overleg met de schoolbegeleider blijkt dat de school onvoldoende tegemoet kan komen aan de hulpvragen van een kind en het kind daardoor in een pedagogisch en onderwijskundig onverantwoorde situatie terecht dreigt te komen, zal de school de ouders en/of verzorgers verzoeken mee te werken aan een onderzoek door externe deskundigen. (De school stelt onmiddellijk een onderwijskundig rapport op.)
3. Wanneer uit de onderzoeken blijkt dat de school onvoldoende is toegerust om de hulpvragen van het kind goed te behandelen, zal de directeur van de school de ouders/de verzorgers verzoeken om mee te werken aan een procedure voor aanmelding bij een andere school. Er wordt een verslag opgesteld van dit gesprek; de ouders ontvangen een afschrift.
4. Als de ouders of verzorgers niet bereid blijken te zijn mee te werken aan de procedures beschreven onder 2 en 3, zal de directeur van de school het bevoegd gezag informeren over deze kwestie en zal het bevoegd gezag de groepsleerkracht, directeur en de ouders horen. Van dit gesprek wordt een verslag opgesteld en beschikbaar gesteld aan alle betrokkenen.
5. Het bevoegd gezag kan de verwijderingprocedure in gang zetten.

6. De ouders en/of verzorgers van de betrokken leerling worden door het bevoegd gezag voor een gesprek uitgenodigd met de directeur en de leerkracht van het kind. Het gesprek zal gaan over het voornemen van de school om het kind als leerling van de school te verwijderen.

Inhoud van het gesprek:

- ✓ De zorg die het team aan het kind heeft besteed om verwijdering te voorkomen;
- ✓ De mening van de directeur van de school en het bevoegd gezag;
- ✓ De mening van de externe hulpverleners en de inspectie;
- ✓ De mening van de schoolarts (indien van toepassing);
- ✓ De mening van de ouders.

Indien een van de partijen dat wenst kan ook de mening van een andere door school en ouders geaccepteerde deskundige worden gevraagd.

Van het gesprek wordt een verslag gemaakt dat aan de ouders en/of verzorgers wordt uitgereikt, dan wel aangetekend verzonden en dat door ouders en de directie voor gezien wordt ondertekend.

Naar aanleiding van dit gesprek doet het bestuur een uitspraak over de eventuele verwijdering en plaatsing elders.

Deze uitspraak is bindend.

RESPECTPROTOCOL

Op school wordt pesten niet geaccepteerd.

Onder pesten verstaan wij: het bewust geestelijke en/of lichamelijke schade toebrengen aan anderen.

Ieder kind heeft recht op een veilige omgeving.
Deze moeten we als school garanderen en waarborgen.

Hierbij betrekken wij de ouders. Pesten is een onveilige situatie en daarom niet toegestaan.

Maatregelen die de school neemt om het pesten tegen te gaan (zie handelswijze rondom pesten).

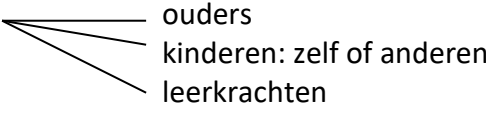
Op school is een veiligheidscoördinator aangesteld: degene die bij een pestprobleem het volgen van het protocol bewaakt. Op onze school is dit de directeur.

Bijlagen: Handelswijze rondom pesten
 Voorbeeld pestcontract

HANDELSWIJZE RONDOM PESTEN

Aan het begin van het schooljaar wordt er in de groepen veel aandacht besteed aan de groepsdynamiek en worden afspraken gemaakt omtrent de omgang met elkaar. In de klas zichtbaar komt een “groepsafspraken” te hangen. De vorm kan per klas verschillen.

Pesten:

1. Signalering pesten
 - ouders
 - kinderen: zelf of anderen
 - leerkrachten
2. Als er gepest wordt, dan:
wordt het stappenplan voor **de leerkracht** in werking gesteld:
Stap A:
 - 1) neem het probleem serieus
 - 2) voer gesprek met het slachtoffer
 - 3) voer gesprek met de pester

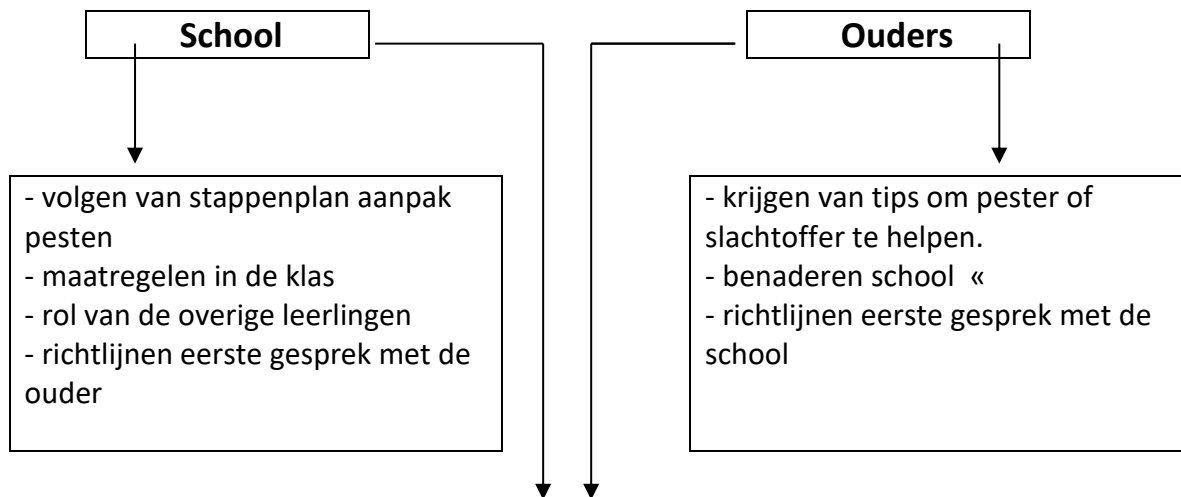
- 4) voer gesprekken met omstanders
- 5) neem contact op met de ouders
- 6) neem gepaste maatregelen
- 7) bespreek de kwestie binnen het team
- 8) controleer het effect van de gesprekken kort nadien
- 9) evaluatie met betrokkenen uiterlijk na twee weken
- 10) maak een verslag van de incidenten van de gesprekken en maatregelen en het effect en zet die in ParnasSys

Is het pesten gestopt dan een controle hierop na 6 weken. Is het pesten niet gestopt dan:

- Stap B:**
- 1) voer een gesprek met de ouders en slachtoffer
 - 2) voer een gesprek met ouders van pesters en pesters
 - 3) bespreek de kwestie binnen het team
 - 4) leg afspraken vast en geef deze aan alle partijen
 - 5) controleer het naleven van de afspraken
 - 6) maak een verslag van de incidenten van de gesprekken en maatregelen en zet die in ParnasSys
 - 7) evaluatie met betrokkenen

4. Voorbeelden van gepaste maatregelen (stap A6)

- KiVa lessen inzetten
 - Groepsdiscussie
 - Film / spel
 - Opstel / gedicht
 - Collage maken
 - Rollenspel: vrienden maken
 - Boeken over pesten
 - Infobulletin: artikel in opnemen
 - Reflecteren aan het pestcontract
 - Ouderavond beleggen
- Opmerking: keuze/volgorde naar eigen inzicht/mogelijkheden

AANPAK VAN PESTEN

Hulp aan slachtoffer, pester en omstanders

VOORKOMEN VAN PESTEN

<u>Antipest beleid</u> · Niet accepteren van pesten · Duidelijke afspraken en regels voor school · Aandacht voor een ieder · Gewenst gedrag belonen · Goede voorbeeld geven	<u>Bevorderen veilig klimaat</u> · Coöperatief leren · Toezicht op het schoolplein heel de school · Oefeningen in de klas · Afspraken omtrent gedrag · Boodschap “pesten is niet oké”

Werkblad pestprobleem:

Naam gepest kind:

Groep:

Leerkracht:

Naam pester(s):

Naam meeloper(s):

Datum start respectprotocol:

Checklist:

1. Signalering pesten door: ouders, kind zelf of anderen, leerkrachten
2. Korte omschrijving;
3. Stap A, wat gedaan:
4. Stap B, wat gedaan:
5. Evaluatie:
6. Afspraken:

Theorie achter werkblad :

Als er gepest wordt, dan:

wordt het stappenplan voor de leerkracht in werking gesteld:

Gedaan:(dan aftekenen voor het nummer)

Stap A:

- 1 neem het probleem serieus
- 2 voer gesprek met het slachtoffer
- 3 voer gesprek met de pester
- 4 voer gesprekken met omstanders
- 5 neem gepaste maatregelen
- 6 bespreek de kwestie binnen het team
- 7 maak een verslag van de incidenten van de gesprekken en maatregelen en zet die in de zorgmap
- 8 evaluatie met betrokkenen

Stap B:

- 1 voer een gesprek met de ouders
- 2 bespreek de kwestie binnen het team

- 3 maak een verslag van de incidenten van de gesprekken en maatregelen en zet die in de zorgmap
- 4 evaluatie met betrokkenen

Gepaste maatregelen (stap A5) Gedaan: dan aftekenen

(Gebruik de documentatiemap:)

1. Groepsgesprek
2. Beeld materiaal en besproken (zie map)
3. Opstel / gedicht
4. Huiswerk met het pestschriftje(zie map)
5. Collage gemaakt
6. Rollenspel: vrienden maken
7. Boeken voorgelezen, laten lezen over pesten
8. Infobulletin: artikel in opnemen bedoeld voor ouders
9. Reflecteren aan het pestcontract
10. KiVa lessen ingezet
11. Ouderavond belegd
12. Etc.

(Opmerking: keuze/volgorde gepaste maatregelen naar eigen inzicht/mogelijkheden)

Verslaglegging (hieronder volgt een verslag over de gang van zaken)